

ביצה (דף ד עמוד ב)

דתנן: בראשונה היו משיאין משוואות, משקלקלו הכותים התקינו שיהו שלוחין יוצאין. ואילו בטלו כותים עבדינן חד יומא, והיכא דמטו שלוחין עבדינן חד יומא. - והשתא דידיעין בקביעא דירחא מאי טעמא עבדינן תרי יומי? - משום דשלוהו מתם: הזהרו במנהג אבותיכם בידיכם, זמנין דגזרו שמדא ואתי לאקלקולי.

ירושלמי עירובין פרק ג [דף כ טור ג]

מי גרם לי להיות משמרת שני ימים בסוריא על שלא שמרתי יום אחד בארץ סבורה הייתי שאני מקבלת שכר על שנים ואיני מקבלת שכר אלא על אחת

שיר השירים רבה (וילנא) פרשה א

ה ר' חייא בשם ר' יוחנן אמרה כנסת ישראל לפני הקדוש ברוך הוא רבונו של עולם על שלא שמרתי חלה אחת כתקנה בארץ ישראל הריני משמרת שתי חלות בסוריא סבורה הייתי שאני מקבלת שכר על שנים ואיני מקבלת שכר אלא על אחת, רבי בא בשם ר' יוחנן אמרה כנסת ישראל לפני הקדוש ברוך הוא על שלא שמרתי יום טוב אחד כתקונה בארץ ישראל הריני משמרת שני ימים טובים של גלויות בחוצה לארץ, סבורה הייתי שאקבל שכר על שניהם ואיני מקבלת שכר אלא על אחד, ר' יוחנן הוה קרי עליהון (יחזקאל כ) וגם אני נתתי להם חקים לא טובים.

ברכות (דף סג)

אמר רב ספרא, רבי אבהו הוה משתעי: כשירד חנינא בן אחי רבי יהושע לגולה היה מעבר שנים וקובע חדשים בחוצה לארץ. שגרו אחריו שני תלמידי חכמים רבי יוסי בן כיפר ובן בנו של זכריה בן קבוטל. כיון שראה אותם, אמר להם: למה באתם? אמרו ליה: ללמוד תורה באנו. הכריז [עליהם]: אנשים הללו גדולי הדור הם, ואבותיהם שמשו בבית המקדש, כאותה ששנינו: זכריה בן קבוטל אומר: הרבה פעמים קריתי לפניו בספר דניאל. התחיל הוא מטמא והם מטהרים, הוא אוסר והם מתירים. הכריז עליהם: אנשים הללו של שוא הם, של תהו הם. אמרו לו: כבר בנית - ואי אתה יכול לסתור, כבר גדרת - ואי אתה יכול לפרוץ. אמר להם: מפני מה אני מטמא ואתם מטהרים, אני אוסר ואתם מתירים? - אמרו לו: מפני שאתה מעבר שנים וקובע חדשים בחוץ לארץ. אמר להם: והלא עקיבא בן יוסף היה מעבר שנים וקובע חדשים בחוץ לארץ? - אמרו לו: הנח רבי עקיבא, שלא הניח כמותו בארץ ישראל. אמר להם: אף אני לא הנחתי כמותי בארץ ישראל. - אמרו לו: גדיים שהנחת נעשו תישים בעלי קרנים, והם שגרונן אצלך, וכן אמרו לנו: לכו ואמרו לו בשמנו: אם שומע - מוטב, ואם לאו - יהא בנדוי. ואמרו לאחינו שבגולה: אם שומעין - מוטב, ואם לאו - יעלו להר, אחיה יבנה מזבח, חנניה ינגן בכנור, ויכפרו כולם ויאמרו: אין להם חלק באלהי ישראל. מיד געו כל העם בבכיה ואמרו: חס ושלום! יש לנו חלק באלהי ישראל. וכל כך למה? - משום שנאמר +ישעיהו ב' כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים. בשלמא הוא מטהר והם מטמאין - לחומרא, אלא הוא מטמא והם מטהרין, היכי הווי? והא תניא: חכם שטמא - אין חברו רשאי לטהר, אסר - אין חברו רשאי להתיר! - קסברי: כי היכי דלא נגררו בתריה.

כתובות (דף קי עמוד ב)

ת"ר: לעולם ידור אדם בא"י אפ"י בעיר שרובה עובדי כוכבים, ואל ידור בחו"ל ואפילו בעיר שרובה ישראל, שכל הדר בארץ ישראל - דומה כמי שיש לו אלוה, וכל הדר בחוצה לארץ - דומה כמי שאין לו אלוה, שנא': +ויקרא כ"ה+ לתת לכם את ארץ כנען להיות לכם לאלהים, וכל שאינו דר בארץ אין לו אלוה? אלא לומר לך: כל הדר בחו"ל - כאילו עובד עבודת כוכבים; וכן בדוד הוא אומר: +שמואל א' כ"ו+ כי גרשוני היום מהסתפח בנחלת ה' לאמר לך עבוד אלהים אחרים, וכי מי אמר לו לדוד לך עבוד אלהים אחרים? אלא לומר לך: כל הדר בחו"ל - כאילו עובד עבודת כוכבים.

שו"ת חכם צבי סימן קסז

שאלת בני ח"ל העולם/העולים/ לא"י דרך ארעי האיך יתנהג בשלש רגלים אם כבני ארץ ישראל או כבני ח"ל:
תשובה נלע"ד דצריכים הם להתנהג בעניני המועדים כא' מבני א"י התושבים ואין זה בכלל חומרי מקום שיצא משם לא מבעיא בתפלות וברכות וקריאת ס"ת שאינן חומרות בעצם שהרי אם בא להחמיר לברך ולהתפלל תפלת המועדים בזמן שאינו מועד עבירה היא בידו אלא אפ"ל במלאכה מותרים הם שאילו היו כל אנשי המקום שיצאו משם כאן בקביעותא פשיטא שאסורים היו לעשות יותר מיום אחד משום בל תוסיף שהרי הישן בשמיני בסוכה לוקה וכן בפסח ושבועות העושה יום א' מועד יותר מהמצוה עובר על ב"ת ולא אמרו נותנין עליו חומרי מקום שיצא משם אלא בחומרא שרשאין בני המקום שיצא זה משם לנהוג חומרתם במקום הנהגין קולא אף אם יקבעו דירתם במקום הלז אבל בדבר שאילו באו בני מקום החומרא למקום הקולא וקבעו דירתם בו היו אסורין לנהוג חומרתם בזה לא אמרו ואף דשלחי מתם הזהירו במנהג אבותיכם דילמא גזרו שמדא ואתי לאקלקולי הך קלקלה גופה לא שייכא אלא כשהם במקומם בח"ל אבל בהיותם בא"י לא שייכא וכיון שבא"י איסור הוא להוסיף יום א' על המצוה ואין ביד אנשי א"י להוסיף יום א' יותר מהכתוב בתורה ולהחמיר אף הבאים מח"ל אסורים הם לנהוג שני י"ט של גליות כל זמן שהם בא"י אפ"ל דרך ארעי כיון שהמקום גורם ואין זה בכלל חומרי מקום שיצא משם והנלע"ד כתבתי /מהגהות ב"ד/ +ע' שאילת יעב"ץ (ה"א סי' קס"ח) ומשנת חכמים על הר"מ (סוף ה' ע"ז ד' קנ"ד ע"א) שהעיר על הח"צ מסוכה (מ"ד) וע' שו"מ תליתאה (ה"ג סי' כ"ח) + /רי"ש נתנזון/ לענין בני ח"ל העולם/העולים/ לא"י אף שהדברים ראויין למי שאמרם מ"מ הדבר מבואר בשו"ת אבקת ווכל להב"י סימן כ"ו להיפך ועיין באו"ח סימן תצ"ו במג"א ופר"ח משמע דלא כוותיה ובתשובה הארכתי וכעת חדשות אני מגיד ממ"ש רש"י בפסחים מ"ז ד"ה שני ימים דבזמן למה"פ לא היו שני ימים טובים של גליות והדבר תמיה דאף אם היה אז שני יו"ט ש"ג אבל בא"י במקדש ודאי לא היו ועיין צל"ח שהניח בתימה אמנם לפע"ד נראה לפמ"ש התוס' דף י"ד שם דבירושלים שמקובצות מכמה עיירות חייבין לנהוג איסור ולכן /וכן/ מבואר בפר"ח או"ח סי' תצ"ו בהדיא וא"כ אם היה אז שני יו"ט של גליות אף בירושלים היו חייבין לנהוג איסור כיון שיש שם מקובץ מח"ל שנוהגין יו"ט שני וזה ברור ולפ"ז לשיטת א"ז הח"ץ ז"ל לא שייך לנהוג יו"ט שני בא"י כלל וע"כ דלא כח"ץ ודוק היטב כי היא ראייה נפלאה. + צבי אשכנזי ס"ט: